

Ряд важливих питань розглядався на черговому засіданні комітету ЛКСМУ університету. Про хід ГПП, про окремі питання практики проведення цієї важливої форми ідейно-політичного виховання студентів інформували відповідальний за ГПП в університеті В. Т. Лобашевський. З питань «Про підготовку до XXX університетської наукової студентської

конференції, присвяченої 55-річчю присвоєння комсомолу імені В. І. Леніна» та «Про стан сплати членських внесків» доповіли голова НСТ університету І. Каракаш і заступник секретаря комітету комсомолу М. Столбуненко.

У середу на черговому занятті школи молодого журналіста перед слухачами ШМЖ виступив редактор газети «Вечерня

Одесса» Б. Ф. Дерев'янка. На питання початківців відповідали журналісти цієї газети.

Чергове засідання школи молодого комуніста відбулося у четвер.

26 березня відбудеться розширене засідання вченої ради

університету, на якому обговорюватимуться питання: «Про підсумки республіканської наради працівників вищої школи і завдання колективу університету»; «Про хід виконання плану заходів університету по реалізації рішень XXIV з'їзду КПРС і завдання колективу університету по дальшому успішному виконанню цього плану».

Залишився місяць до початку роботи приймальної комісії. Університет готується до прийому зміни сьогоднішнім дипломантам. Про «Круглий стіл» «ЗНК» у зв'язку з підготовкою до нового набору — на 2-й сторінці поточного номеру.

Колегія Мінвузу і Секретаріат ЦК ВЛКСМ прийняли постанову про проведення Всесоюзної олімпіади «Студент і науково-технічний прогрес».

Зараз закінчується вузівський тур олімпіади, а 7 квітня ц. р. о 12 годині дня в головному корпусі університету зустрінуться переможці вузівських олімпіад з Одеської, Миколаївської і Херсонської областей.

Переможці міжвузівської олімпіади в квітні-травні візьмуть участь у республіканському турі. Заключний етап олімпіади пройде в Москві у вересні-жовтні ц. р.

Проведення Всесоюзної олімпіади «Студент і науково-технічний прогрес» сприяє більш глибокому й творчому оволодінню студентами сучасними знаннями, підвищенню якості підготовки спеціалістів.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ XXXIX

№ 11 (1147)

22 БЕРЕЗНЯ 1974 р.

Ціна 2 коп.

У СКЛАДІ хімічного факультету Одеського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету ім. І. І. Мечникова шість кафедр: неорганічної, органічної, аналітичної, фізичної хімії, фізико-хімії полімерів і колоїдів і новостворена кафедра хімічних засобів захисту оточуючого середовища.

У кожній кафедрі склалися свої традиційні наукові напрями, які успішно розвиваються на протязі ряду років. Ці дослідження роблять певний внесок у розвиток теорії вітчизняної хімічної науки й хімічного виробництва.

Так, на базі кафедри органічної хімії, яку очолює в минулому випускник хімічного факультету, а нині член-кореспондент АН УРСР, професор О. В. Богатський, створено університетський науковий комплекс.

Головним науковим напрямком цього комплексу є дослідження в галузі фізіологічно активних речовин, стереохімії органічних реакцій і тонкого органічного синтезу. Комплексом виконуються роботи по договорах з промисловістю на суму близько 200 тисяч карбованців.

ВНЕСОК У НАУКУ

Виконані роботи мають велике народногосподарське значення. Втілення результатів цих робіт у промисловість за останні роки дало значний економічний ефект.

Організація нової кафедри пов'язана з вирішенням все зростаючої проблеми охорони оточуючого середовища. У даний час вона займається питанням розробки наукових основ по уловленню фтористих сполук, які є відходами виробництва.

Колектив кафедри аналітичної хімії за традицією займається питаннями теорії комплексування елементів 3-ї і 4-ї груп періодичної системи з органічними реагентами.

Ці роботи мають також і велике прикладне значення, бо дають змогу розроблені методи застосувати для визначення названих елементів у різних об'єктах — сплавах, ґрунтах, природних сполуках тощо.

Дуже цікаві дослідження виконуються кафедрою фізичної хімії, яку очолює професор Л. Д. Скрильов, в галузі іонної флотації, перетворення хімічної енергії в електричну.

Важливому питанню присвячена наукова тематика кафедри неорганічної хімії, яку очолює професор А. А. Опаловський і яка пов'язана з вивченням структури і властивостей фторвмістких сполук.

Головними науковими питаннями, які вирішують співробітники кафедри фізико-хімії полімерів і колоїдів, є дослідження процесів радикальної полімеризації в іоногенних і гетерогенних умовах.

Із вищесказаного видно, що всі кафедри факультету проводять дослідження з актуальних проблем хімічної науки. Визнанням цього є неодноразове проведення на базі хімічного факультету республіканських і всесоюзних конференцій з хімії, щорічно зростає обсяг госпдоговірних робіт, який в цьому році складає понад 700 тисяч крб.

У виконанні складних і відповідальних наукових досліджень студентський колектив є надійним і постійним помічником. Всі студенти факультету залучені до виконання учбово-дослідної роботи (УДР) і бере участь у наукових дослідженнях у рамках гурткової роботи, виконуються курсові й дипломні роботи.

Наші студенти є співавторами багатьох наукових публікацій і доповідей на наукових конференціях.

Науково-дослідна робота студентів об'єднується і спрямовується науковим студентським товариством. Зв'язок студентів із сучасними хімічними виробництвами здійснюється під час проходження виробничої практики. По закінченню кращі випускники університету залишаються для роботи на кафедрах і рекомендуються в аспірантуру.

Колектив хімічного факультету, як і весь радянський народ, з ентузіазмом і творчою активністю виконує взяті зобов'язання на четвертий, визначальний рік 9-ї п'ятирічки.

НОВИЙ ІМПУЛЬС ДЛЯ ТВОРЧОСТІ

Комуністичне виховання молоді — найважливіше завдання комсомолу. У міру розвитку науково-технічної могутності нашої держави, громадської свідомості, зростання духовної культури радянського народу це завдання повинно вирішуватися на більш високому науковому й культурному рівні. Вирішення цього завдання здійснюється в умовах загостреної ідеологічної боротьби, головною ставкою в якій робиться нашими ідеологічними ворогами на молоді.

Ідейно-виховна робота з молоддю, робота, яка покликана виробляти у молодій людині науковий світогляд, творчу самостійність, глибоку ідейну переконаність, перебуває в центрі уваги Ленінської Комуністичної Спілки Молоді. І саме це питання незмінно є центральним питанням комсомольських з'їздів.

Комсомольська організація Одеського державного університету є одним із загонів багатомільйонної армії комсомолу. Напередодні республіканського комсомольського з'їзду комітет комсомолу підвів підсумки своєї діяльності і, перш за все, своєї ідейно-виховної роботи.

За чотири місяці, що минули після звітно-виборної конференції, новий склад комітету комсомолу в обстановці принципіального критичного аналізу і товариської взаємодопомоги подолав організаційні труднощі початкового періоду роботи. У даний час — це працездатний комсомольський колектив, який поступово оволодіває навичками організаційної й ідейно-виховної роботи.

Перед комітетом комсомолу поставлені серйозні ідеологічні завдання: конкретизувати Ленінський залік і громадсько-політичну практику щодо умов і специфіки нашого університету, перетворити ці два найважливіші загальносоюзні заходи у кровну справу наших студентів, важливий етап в їх духовному розвитку, форму-

ванні їх громадянськості. Належить ще багато попрацювати над формами комплексних планів, їх змістом, над питаннями контролю і заохочення у ході складання Ленінського заліку. Важливо також зосередити увагу на ідейно-виховній роботі із студентами, які проходять громадсько-політичну практику, від успіху цієї роботи буде залежати вміння студента підкріпити теоретичні положення практичними діями, його здатність активно ставитися до проблем суспільного розвитку.

IX Пленум ЦК ВЛКСМ розробив цілий комплекс заходів по підготовці до 50-річчя з дня присвоєння комсомолу імені В. І. Леніна. Розуміючи всю ідеологічну важливість цієї події, комітет комсомолу уважно вивчив постанови IX Пленуму і у відповідності з ними розробив план конкретних заходів по гідній зустрічі славної дати в історії комсомолу.

У дні роботи XXII з'їзду комсомолу республіки активізувалася комсомольська робота. Розвивається співробітництво з комсомольськими організаціями студентів-іноземців, які навчаються в університеті, проходять фестивалі факультетської художньої самодіяльності, присвячені 30-річчю визволення Одеси, школа молодого лектора розробляє комсомольсько-молодіжну тематику, присвячену ювілею, готується наукова конференція «Ленін і молоді», розробляються нові форми і методи пропаганди...

Рішення найвищого форуму комсомолу республіки, колективний розум з'їзду, що розробив важливі рекомендації з питань ідейно-виховної роботи — все це дає новий імпульс громадсько-політичній творчості багатомільйонної армії комсомольців країни, і одного з її загонів — комсомолу нашого університету.

В. ПОПКОВ,
заступник секретаря комітету ЛКСМУ.

ЛЕНІНСЬКІ ЧИТАННЯ

Доброю традицією стали на юридичному факультеті ювілейні читання студентів, присвячені знаменним датам у історії Радянської держави, теорії та практиці соціалістичного державно-правового будівництва. Ініціатором цієї цікавої форми виховної та учбово-дослідної роботи студентів є гурток теорії та історії держави і права СНТ факультету.

Нещодавно на базі гуртка в читальному залі гуртожитку № 4 відбулися ювілейні читання, присвячені 55-річчю ленінської лекції «Про державу». Тут зібралися не лише викладачі й студенти-юристи, але й представники інших факультетів, іноземні студенти, що навчаються в університеті.

У вступному слові керівник гуртка доцент М. П. Орзіх підкреслив значення лекції В. І. Леніна в розвитку марксистського вчення

про державу і право, в боротьбі з буржуазною ревізіоністською ідеологією. Докладно зупинившись на історії підготовки і проведення лекційного курсу «Державне право РРФСР (у зв'язку з загальним вченням марксизму про державу і право)», він розповів про організацію і роботу першого партійно-радянського вузу — Комуністичного університету імені Я. М. Свердловського, про участь В. І. Леніна в учбово-виховній роботі зі слухачами.

В п'яти доповідях студентів денного і вечірнього відділень: В. Захватаєва, О. Корсуна, Г. Монастирського, О. Чебаненко, В. Янковського — були висвітлені окремі питання ленінської лекції, переконливо показано розвиток ленінських ідей в сучасній загальнотеоретичній науці і в практиці будівництва соціалістичної держави та права.

Головну увагу студенти надали методологічним проблемам лекції «Про державу», аналізу класового, партійного підходу В. І. Леніна до теорії держави і права.

На закінченні виступив завідувач кафедрою історії та теорії держави і права професор О. В. Сурилов. Він розповів про першу пролетарську революцію у Франції (у зв'язку з 103-річчям Паризької Комуні), про те, як ставляться французькі трудящі до священних місць Комуні. Виступ ілюструвався діапозитивами з історії та сучасного життя Франції.

Активна участь студентів і всього складу кафедри в підготовці і проведенні ювілейних читань, допомога партбюро, деканату, студради гуртожитку забезпечили цікаву, змістовну й захоплюючу розмову студентів і викладачів.

СКОРО ВІДЧИНЯТЬСЯ ДВЕРІ АУДИТОРІЇ

№ 42

«Круглий стіл» газети
«ЗА НАУКОВІ КАДРИ»

Ознаками вузівської весни є не тільки сонце, що заглядає в аудиторію, особливий, піднесений настрій студентів, але й близький розподіл і підготовка до відкриття аудиторії № 42, де працюватиме приймальна комісія. Це теж ознаки весни.

Як не сумно прощатися із своїми питомцями, але у відповідний час робити це доводиться. І одразу ж думки лнуть у день зав-

рашній. Хоча підготовка до нового набору починається одразу ж після вступних іспитів і зарахування, все ж навесні над тим, хто прийде завтра на зміну, замислюється особливо.

От чому головним питанням, що постало на зустрічі деканів і активістів за «круглим столом» було: Як справи, факультете? Що ти хочеш розповісти своїм майбутнім студентам?

Г. Г. ЧЕМЕРЕСЮК, заступник декана фізфаку

— Як говорив академік С. І. Вавілов, фізика вивчає прості, але зате найзагальніші закономірності. З фізикою тісно пов'язані хімія, геологія, біологія й інші природничі науки. З другого боку, багато сучасних розділів фізики, як, наприклад, фізика твердого тіла, фізика напівпровідників, фізична електроніка, теплофізика й інші складають основу сучасної техніки.

Тому фізиці потрібні люди різних професій: і ті, хто любить загальні теоретичні дослідження, і ті, хто хоче створити нові матеріали, прилади, установки і т. д. Фізичний факультет ОДУ готує спеціалістів широкого профілю, які можуть працювати не тільки у середній школі, але й у науково-дослідних установах, на промислових підприємствах і у вузах.

Студенти-фізики з перших років навчання включаються в різнобічне цікаве життя. Вони активно беруть участь у наукових дослідженнях, які проводяться на замовлення промислових підприємств. Практичних навичок студенти набувають не тільки в учбових лабораторіях, але й в науково-дослідних проблемних і галузевих лабораторіях, а також в Інституті фізики.

Студенти всіх курсів працюють в гуртках наукового студентського товариства, беруть участь у республіканських і всесоюзних студентських конференціях. Роботи багатьох студентів опубліковані в наукових журналах.

У факультету є гарна база — Інститут фізики, астрономічна обсерваторія, спеціалізовані лабораторії. Практики студенти проходять у науково-дослідних центрах нашої країни, а також за кордоном. У фізфаку є традиційні зв'язки із школами міста, де студенти проходять практику, читають лекції.

Особливо слід сказати про заочну фізико-математичну школу. Ця школа створена спільними зусиллями фізфаку та мехмату. Багато часу і знань віддають школі студенти І. Спітковський з мехмату та фізик М. Галак.

ТАМАРА ШЕПЕЛЄВА, студентка IV курсу фізфаку

— Хочу підкреслити, що на фізфаці є всі можливості для успішної наукової роботи.

Щодо фізико-математичної школи, треба відзначити роботу із школярами першокурсників. У підшефній школі студенти читають лекції не тільки з фізики, але й з інших дисциплін.

М. Я. ТИХОНЕНКО, заступник декана мехмату

— Попереду у нас дуже важлива подія — поділ факультету на два самостійні. Будуть механіко-математичний і факультет прикладної математики. Великі можливості є для наукового зростання талановитих студентів, і, взагалі, у нас багато молодих викладачів, значний науковий потенціал. Достроково захистили дисертації М. Василевський, В. Кротов, П. Ковальов.

Дуже прогресивний напрямок — прикладна математика. Практику студенти проходять на обчислювальних центрах, у школах, підприємствах, НДІ, в тому числі у Києві, Донецьку, Дубні.

Треба вказати на велику віддачу заочної фізико-математичної школи і школи «Юного математика».

Велика кількість студентів після закінчення вступає в аспірантуру. В цьому році прийом збільшився порівняно з минулим роком.

Ю. С. ЧЕРВОНИЙ, декан юрфаку

— Юрфак існує з дня заснування університету. Тут навчалися видатні юристи і революційні діячі. В тому числі — Андрій Желябов, видатний чекіст В. М. Горожанін та інші.

У минулому році вченими факультету захищені дві докторські дисертації, видано монографії, викладачі беруть участь у написанні підручників.

Студенти факультету проходять практику, а потім одержують призначення у органи МВС, допомагають у розслідуванні злочинів, проводять велику профілактичну роботу, працюють на підприємствах, юристконсультами, у ноторіальних конторах тощо.

Випускників юрфаку можна зустріти майже у кожному місті республіки. Серед наших вихованців — заступник міністра МВС УРСР В. М. Снежинський, начальник слідчого відділу міського управління МВС А. К. Хомицький, заступник начальника міського управління МВС М. М. Богданов.

ТОНЯ ФАДЕЄНКО, студентка IV курсу юрфаку

— На факультеті існує лекторська група, яка проводить велику роботу з правової пропаганди. Тільки в цьому навчальному році прочитано понад 120 лекцій у школах та вузах міста. Традиційними стали олімпіади та вікторини, у яких беруть участь учні понад 10 шкіл міста й області. Правова пропаганда дає добрі наслідки, але ми ще не в змозі задовольнити попит на лекції про нашу професію.

Л. І. ПАЗЮК, доцент геолого-географічного факультету

— У геологічній науці Одеського університету почесний вік. На факультеті працювали видатні вчені-геологи та географи М. І. Андрусов, М. О. Головкінський, Р. О. Прендель. Країні сьогодні потрібно багато геологів та географів. Досить сказати, що жодне будівництво не починається без інженерно-геологічного обґрунтування.

Всім відомо, що геологія — професія романтиків. Вона поєднує роботу розуму та фізичну витримку. Слід додати, що зараз геологія потребує ще глибоких фундаментальних знань з усіх галузей. Майже рік з'являються студенти-геологи проводять у стінах університету, іде на різні польові прак-

ТАМАРА МІНОЧКІНА, студентка V курсу хімфаку

— Я б хотіла розповісти про роботу наших студентських клубів за інтересами — «Катенан», «Індикатор», «Радикал», «Потенціал», «Комплекс». Засідання цих клубів оувають дуже цікавими. Ми запрошуємо на засідання людей, які можуть розповісти про важливі події, письменників, викладачів. За склянкою кави проходить цікава розмова про найважливіше в студентському житті.

Минулої суботи відбулося засідання клубу «Індикатор», де були присутніми секретар комітету комсомолу заводу імені Січневого повстання і наш випускник, які працюють на заводі «Більшовик».

Можна додати, що у нас дуже цікаве життя. Є багато гуртків самодіяльності, вокальний та інструментальний ансамбль, театральна студія. Разом з радянськими студентами навчаються і беруть участь у громадському житті представники різних зарубіжних країн.

М. В. МІРОШНИЧЕНКО, заступник декана факультету РГФ

— Наш факультет готує в основному викладачів для школи. Крім спеціальних знань, студенти одержують знання і навички необхідні у шкільній роботі, у гуртках самодіяльності, в спеціальній школі піонервожатих. На факультеті працюють клуби, театри та тих мов, яку вивчають, СЕМ.

В школах студенти ведуть гуртки, керують колективами самодіяльності. У кафедрі французької філології є базова школа в Татарбунарах. Студенти англійської філології взяли шефство над школою № 121. Буває, що студенти проявляють себе на практиці настільки кваліфікованими, що їх запрошують одразу ж працювати вчителями. Це ще до закінчення університету. Тоді вони працюють за індивідуальними планами і одноразово в школі.

Можливості дуже великі для проходження практики. Студенти виїжджають на стажування у країну, мову якої вони вивчають. Нещодавно наші були в НДР. Нерідко ідуть наші студенти і на роботу у зарубіжні країни як перекладачі. Географія поїздок досить широка: Алжир, АРС, Індія, Іран, Сирія, тощо. Нещодавно аспіранти й викладачі їздили у Францію. Наші випускники працюють у вузах Англії, їздять на стажування у НДР, США.

Н. К. БОЧАРОВА, заступник секретаря парторганізації біофаку

— З трьох спеціальностей готує студентів наш факультет. Це — бо-

таніка та зоологія, фізіологія, загальна біологія. На факультеті працюють відомі вчені, члени-кореспонденти Академії наук УРСР, професори М. О. Савчук та В. П. Тульчинська, викладачі дуже високої кваліфікації, професори і доценти. Базою наукової роботи є зоомузей, гідробіологічна станція, ботанічний сад. У нещодавньому створеному методичному кабінеті біології студенти оволодівають навичками виготовлення уаочень для шкіл. Цікаво проходять практики — зоологічна і ботанічна в Савранському лісі, у пониззях Дніпра та Дністра. Учбово-виробничу практику проходять при кафедрах і науково-дослідних установах Києва, Львова, Ялти тощо, переддипломну — теж в наукових установах, а також в Асканія-Новій, Борівську і т. д.

Активно працює студентське наукове товариство. Найбільш вдалі експериментальні роботи виносяться на міжвузівські наукові студентські конференції. Переддипломну практику старшокурники проходять на суднах у Середземномор'ї.

Велика увага приділяється на факультеті самодіяльності та спорту. Вже три роки працює один із найбільших університетських клубів «Аристон». Виїжджають студенти і за кордон. Побували в Польщі, Чехословаччині, Угорщині.

Факультет пишається своїми випускниками, відомими вченими, серед яких член-кореспондент Академії наук УРСР, директор науково-дослідного інституту південних морів Ю. П. Зайцев; професор Н. С. Шульгіна, завідувача лабораторією тканевої терапії; доктор біологічних наук К. І. Андріюк, завідувача відділом Інституту мікробіології АН УРСР.

Серед студентів факультету багато іноземців. Вони беруть активну участь у студентському житті.

І. М. ДУЗЬ, професор, декан філфаку

— Філфак випускає філологів високої кваліфікації, які йдуть працювати у середні школи. Наші вихованці трудяться також у різних видавництвах республіки, середніх і вищих учбових закладах. Майже всі викладачі сьогоденного філфаку закінчили свій факультет.

На факультеті працює багато цікавих наукових гуртків, чудові традиції у самодіяльності. Велику роботу проводять студенти по пропаганді літератури і мистецтва у місті й районах області. Спеціальні бригади проводять Дні науки.

За «Круглим столом» представники різних факультетів розповіли про колективи, студентське життя, участь у громадському житті. Зустріч виявилася дуже корисною і цікавою, можна сподіватися, що вона принесе користь також майбутнім студентам.

Фото О. ЛЕВІТА.

НА ХІ РЕСПУБЛІКАНСЬКУ ХІМІЧНУ ОЛІМПІАДУ ПРИЇДЖАЮТЬ ШКОЛЯРІ ЗІ ВСІХ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ. УНІВЕРСИТЕТ І ХІМФАК ДОКЛАДИ МАКСИМУМ ЗУСИЛЬ, ЩОБ ОЛІМПІАДА ПРОЙШЛА НА НАЙВИЩОМУ РІВНІ. ПОБАЖАЄМО МОЛОДИМ УЧАСНИКАМ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ ВЕЛИКИХ УСПІХІВ НА ШЛЯХУ У ВЕЛИКУ НАУКУ.

В П Е Р Ш Е

25 березня наш хімічний факультет вперше в своїй історії починає проведення республіканської олімпіади з хімії для школярів. Це вже ХІ республіканська хімічна олімпіада на Україні. Олімпіада є не просто змагання у знаннях, вона також ефективний засіб навчання і залучення учнів до сучасної хімічної науки. Олімпіада поглиблює інтерес до хімії, виробляє в учасників ряд важливих навичок.

Мені довелося у період з 1960 по 1965 роки брати участь в олімпіадах з хімії. Любов до цієї науки прищепила мені і моїм друзям наша вчителька хімії Є. А. Марголіна.

У школі працював і зараз активно діє хімічний гурток, у повсякденній діяльності якого учням прищеплюється любов до хімії, уміння самостійно вирішувати поставлені завдання. Про ефективність діяльності цього гуртка свідчить те, що на багатьох курсах хімфаку є ви-

ШЛЯХ У ВЕЛИКУ ХІМІЮ

пускники цієї школи. Гордістю факультету є Ленінський стипендіат О. Писарева, староста ІV курсу, відмінниця М. Горіна, які раніше навчалися у школі № 50.

У 1964 році наочні посібники, виготовлені членами гуртка, експонувалися на ВДНГ. Група товаришів і я в тому числі одержали дипломи ВДНГ. Щорічно учні Є. А. Марголіної беруть участь у хімічних олімпіадах. За роки навчання в школі я двічі був у числі переможців

обласної олімпіади і брав участь в республіканській олімпіаді, яка проводилася в Дніпропетровську.

Ректор університету, членкореспондент АН УРСР О. В. Богатський, який в той час був деканом хімфаку, був ініціатором створення гуртка школярів при факультеті. Він запропонував учасникам олімпіади брати участь у роботі гуртка. Два роки я відвідував заняття цього гуртка. Безсумнівно, все це дуже допомогло мені накопичити знання для успішного складання вступних іспитів.

Під час навчання в університеті я брав участь у роботі НСТ, спочатку під керівництвом доцента А. І. Позігуна, а потім доцента О. М. Білоусової і І. І. Сейфуліної. Завдяки їх невпинній роботі і увазі я зміг поступити в аспірантуру.

А. ПУРИЧ,
аспірант кафедри фізхімії.

З ініціативи керівництва університету і хімічного факультету при хімічному факультеті Одеського університету у 1971 році почала свою роботу школа «Юний хімік».

Створення школи «Юний хімік» диктувалось рядом причин. Перш за все, ми ставили перед собою завдання виявити учнів шкіл міста й області, які захоплюються хімією, по-друге, стимулювати інтерес до хімії як науки, надаючи можливість учням глибше пізнати теоретичні основи хімії, розвинути навички експериментальної і дослідної роботи.

У зв'язку з цим робоча програма школи «Юний хімік» включає курс лекцій, семінарських занять і експериментальні роботи.

Заняття в школі «Юний хімік» проводяться щонеділі. Відрадно відмітити, що майже всі випускни-

ки школи «Юного хіміка» — зараз студенти (Савранська, Карганов, Пресняк і чимало інших).

Навчання в школі двоєрічне. Перший рік навчання передбачає знайомство з основами неорганічної, аналітичної і фізичної хімії, другий — органічна і хімія високомолекулярних сполук.

школи, читають лекції, проводять практичні й семінарські заняття.

Відзначається велике бажання учнів сільських шкіл серйозно пізнавати хімічні науки, їх великий інтерес, проявлений до теоретичних проблем сучасної хімії. Ми допомагаємо цим школам у обладнанні хімічних кабінетів.

На базі сільських шкіл

Випускники одержують посвідчення про закінчення школи «Юний хімік».

З метою залучення учнів сільських місцевостей в цьому учбовому році організовано дві заочні школи «Юного хіміка» на базі Біляївської і Тарутинської середніх шкіл. Представники кафедр хімічного факультету виїжджають у

Хочеться відмітити активну участь у роботі шкіл «Юного хіміка» студентів ІV курсу хімічного факультету Рубіна, Янева, Дорошенко, Приходської й інших.

Г. ГУДИМОВИЧ,
старший викладач,
керівник школи
«Юний хімік».

Д Р У Ж Б А

Давня і міцна дружба ріднить хімічний факультет університету з школою № 50. П'ятикурсники кафедри фізико-хімії полімерів і колоїдів щорічно проводять педагогічну практику в цій школі і незмінно залишають добру пам'ять про себе.

Два місяці практики проходять в різнобічній і творчій діяльності. Традицією стало проведення місячників хімії, коли всі школярі від першого до десятого класу, батьки і учителі залучаються в світ хімії. Ось в цьому учбовому році студенти Каменева, Чорна, Месілова, Фомук, Черешня, Сахаров і інші підготували і провели з допомогою старших учнів доповіді, екскурсії, випустили газети у класах і організували наступні засідання шкільної Академії фантастичних наук. Характерно, що і після закінчення обов'язкової практики студенти не забувають про школу. Так В. Черешня допомагав у

оформленні музею Д. І. Менделєєва, О. Сахаров — ремонтував прилад, який вийшов із ладу.

І ось що чудово: десятикласники ведуть маленькі дослідні роботи по тематичі кафедри під керівництвом дипломантів. У минулому році П. Гиянов і М. Шапіро виконали роботу на тему «Дослідження ККМ пальмітату натрію методом поверхового натягування». Н. Шаповалов і Б. Бромберг методом спектроскопії виявили склад сополімерів поліметил метакрилата і полістирола. Декілька інших робіт було виконано учнями на кафедрі. Захист цих робіт проходив на засіданні шкільного хімічного товариства і керував ним доцент В. І. Галібей.

Клуб кафедри «Радикал» запрошує на свої засідання школярів і учителів. У останній час з'явилась нова форма зв'язку вузу зі школою: група студентів-першокурсни-

ків хімічного факультету Г. Савранська, С. Москаленко, Р. Бейзер та інші керують хімічним гуртком семикласників.

Систематично, раз на тиждень, приходять в школу студентки, і їх з нетерпінням чекають юні любителі хімії, проводять цікаві дослідження, учні вчать техніці хімічного експерименту, йде підготовка КВВ між командами «Метали» і «Неметали».

Третьюкурсники підготували і провели для дев'ятикласників лекції на атеїстичні теми з демонструванням діафільмів.

Студенти старших курсів з кафедри неорганічної хімії взяли на себе керівництво курсовими роботами дев'ятикласників.

Так же на вузівській лаві здійснюється підготовка до вчительського процесу, виховуються любов до дітей, набуваються навички по згуртуванню і організації дитячого колективу.

Є. МАРГОЛІНА,
вчителька СШ № 50.

МІЙ РІДНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Чудова спеціальність

Ми, студенти-випускники хімфаку, хочемо розповісти трошки про нашу спеціальність. На кожній із кафедр вирішуються цікаві наукові проблеми. Але особливо сподобалась нам кафедра фізичної хімії.

Як говорить студентка V курсу Г. Остромецька, вона вже з другого курсу вирішила спеціалізуватися в цьому напрямку.

— Мене захопила, — говорить інженер кафедри Ю. Городенцев, — можливість теоретичних узагальнень в науці, адже не дарма фізхімію називають ще теоретичною.

Великий інтерес викликають у студентів обидва напрямки кафедри: іонна флотація і каталіз в електрохімічних процесах.

Метод флотаційного виділення іонів характеризується, по-перше, надзвичайно високою селективністю, по-друге, є можливість виділення слідів іонів. Великий вклад у розвиток теорії і практики іонної флотації вносить завідувач кафедри професор Л. Д. Скрильов.

Співробітники і студенти працюють у галузі фізико-хімії поверхових явищ. Метою їх роботи є ви-

шукування нових і інтенсифікація існуючих способів виділення справжніх і колоїдно-розчинних речовин із їх водяних розчинів.

Розроблення методів прискорення електронних процесів на основі створення нових каталізаторів, глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем цього питання є традиційним для нашого університету.

Продовжуючи добрі традиції минулого, кафедра фізхімії йде до нових успіхів у своїй роботі.

П. АЛЕКСЕЄВ,
Г. ОСТРОМЕЦЬКА,
В. МАМАЛАТ,
НГУЕН ТХІ ЗУНГ,
О. КОПАЧИНСЬКА,
дипломанти кафедри фізхімії.

Творча атмосфера

Кожний студент третього курсу хімфаку, приходячи на кафедру органічної хімії, потрапляє в незнайому, але теплу атмосферу.

Перш за все, його вражає велика кількість складних приладів. У колбах киплять різнокольорові рідини, на повну силу працює вентилятор, але запах ароматики не так-то вже й просто вигнати із стін, які чимало побачили за свій довгий вік.

У цих трошки похмурих лабораторіях працювали наші прославлені хіміки М. І. Зелінський, М. І. Петренко-Критченко, В. Д. Богатський і багато інших, які зробили чималий внесок у розвиток органічної хімії.

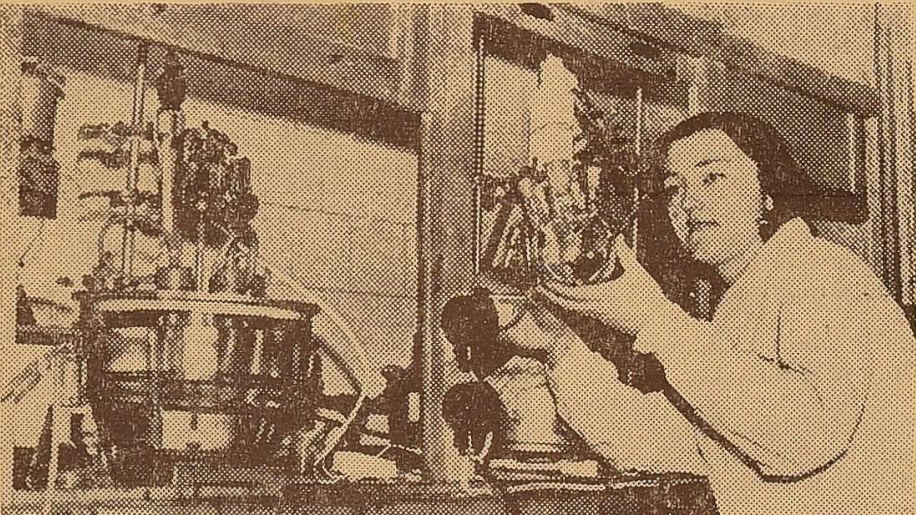
Сама атмосфера, яка пронизана духом творчості, приваблює вже з перших днів роботи на кафедрі, і ти вже не можеш не працювати, а кожний новий синтез наближає тебе ще на крок до розкриття таємниці такої нелегкої, але настільки ж цікавої науки.

На кафедрі працює дуже сильний викладацький склад. Завідувач кафедри, незважаючи на велику адміністративну зайнятість, активно керує всіма науковими роботами.

На кафедрі проводяться дослідження в галузі хімії фізіологічно активних речовин типу малих транквізаторів, вивчається стереохімія гетероциклічних сполук, проводяться роботи в галузі кальцій-органічних сполук і чимало інших цікавих як для вирішення теоретичних питань, так і для практичного застосування досліджень.

Студенти всіх курсів беруть участь у всіх основних наукових напрямках, виступають на наукових студентських конференціях і вважають, що найцікавіша із наук — хімія, а найцікавіша із хімічних наук — органічна хімія.

Л. КОМОГОРЦЕВА,
студентка V курсу.

З захопленням працює над дипломом студентка V курсу хімічного факультету Людмила Агеева. Тема її дипломної роботи — «Вивчення кремнефторидів аніміна».

Студент V курсу хімічного факультету Олександр Сахаров за роботою на дериватографі в одній із лабораторій кафедри хімічних методів захисту оточуючого середовища.

Студентка IV курсу хімічного факультету Антоніна Галатюк, старший лаборант Валерій Миколайович Романенко та старший науковий співробітник Олександр Миколайович Бутвін на практичних заняттях з хімії.

Фото О. ЛЕВІТА.

ПАМ'ЯТАЄМО, СЛАВИМО, ПИШАЄМОСЯ!

ДО 30-РІЧЧЯ ВИЗВОЛЕННЯ МІСТА-ГЕРОЯ ОДЕСИ ВІД ФАШИСТСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ.

Ще до початку наступу частин Червоної Армії на Одещині широкого розмаху набув партизанський рух. Народні месники Запорізької, Херсонської, Миколаївської областей своїми бойовими діями надавали відчутну підтримку наступаючим військам.

Так, 9 березня 1944 року Баштанський партизанський загін в районі села Баштанки, біля річки Інгул, взяв участь в оточенні й розгромі декількох гітлерівських частин і захопив полковий прапор ворога.

Яскраву сторінку в історію партизанського руху на Одещині вписала група парашутистів-десантників, що були викинуті в січні 1944 року поблизу села Осипівка, за сто кілометрів від Одеси. Її очолював Василь Дмитрович Авдеев (Чорноморський). Це був досвідчений чекіст, мав 7 поранень. До складу групи, крім нього, входили комісар Левченко, начальник штабу — Говшин (Дніпров), радистка Шура Луб'янова, розвідник Дора Мамедова і п'ятеро бійців.

Завдання групи полягало в тому, щоб охопити партизанським впливом все місто, а коли лінія

фронту підійде ближче, разом з підпільниками і місцевими партизанами захопити місто, не допустити його зруйнування, зберегти жителів.

За півтора місяці перебування десантників Авдеева на одеській землі, їм вдалося налагодити зв'язки з підпільними групами, що дія-

ку розвідку сил ворога, що зосереджувалися в районі міста. Всі найважливіші розвідувальні дані регулярно передавалися в штаб фронту.

Гестапо вжило ряд заходів, щоб знешкодити підпілля і його невольного командира Чорноморського (під цим прізвиськом майор держав-

ПАРТИЗАНСЬКА СЛАВА

ли в місті і поблизу нього: на Пересипі, Ближніх Млинах, в товарному депо, на міському телеграфному вузлі, Куяльницькому лимані та на станції Роздільній, через яку проходили ешелони з боєприпасами, технікою, живою силою ворога. Виконуючи завдання В. Д. Авдеева, патріоти проникли в румунські та словацькі частини, де розгорнули велику агітаційну роботу серед німецьких солдатів по залученню їх на свій бік.

Група Авдеева провадила широ-

ної безпеки Авдеев діяв в місті). 2 березня 1944 року Василя Дмитровича вислідив агент гестапо, зрадник Магелат...

Авдеев відстрілювався до останнього патрона...

На могилі безстрашного партизана, на Алеї Слави, полум'яніють слова: «Авдеев Василь Дмитрович. Командир партизанського загону міста Одеси. Героїчно бився в тилу ворога. Загинув смертю хоробрих 2 березня 1944 року».

Активна бойова діяльність партизан не вщухала до самого визволення Одеси у квітні 1944 року. Напередодні визволення міста партизанські загони Ленінського селища і численні партизанські групи обстріляли з гвинтівки і автоматів, відступаючи німецькі частини і створили паніку серед солдатів і офіцерів ворога, завдавши тим самим серйозних втрат ворогові.

Народні месники вписали яскраві сторінки в літопис героїчної боротьби радянського народу за свою свободу і незалежність. Вони виявили високі патріотичні почуття, готовність до останньої краплі крові битися з ворогом. Багато з них віддали життя в ім'я щастя нашого народу. І ми ніколи не забудемо подвиги героїв.

(По матеріалах книги «Краснознаменный Одесский»).

На фото — вихід партизанів з катакомб.

НАШ КАЛЕНДАР

16 березня виповнилося 115 років з дня народження видатного російського вченого О. С. Попова, який дав світу найвеличнійший винахід — радіо.

Вперше в світі О. С. Попов висунув і здійснив ідею передачі і прийому сигналів за допомогою електромагнітних хвиль. На засіданні Російського фізико-хімічного товариства 7 травня 1895 року він продемонстрував перший «прилад для виявлення і реєстрації електричних коливань в атмосфері». Свою доповідь він закінчив словами: «...Мій прилад, при дальшому удосконаленні його, може бути застосований для передачі сигналів на відстані за допомогою швидких електричних коливань». Не минуло й року, як 24 березня 1896 року О. С. По-

ВИНАХІДНИК РАДІО

пов і його помічник П. Н. Рибкін продемонстрували пишущий прийом радіосигналів на стрічці телеграфного апарату при віддаленні передатчика від приймача на 200 метрів. Це був перший досвід практичного радіозв'язку.

У 1900 році О. С. Попов при підтримці адмірала С. О. Макарова створив радіоапаратуру на флоті. В 1901 році при рятувальних роботах по зняттю броненосця «Генерал-адмірал Апраксин» з мілини поблизу острова Гогланд вперше було встановлено радіозв'язок на відстані 44 кілометри. Під особистим керівництвом О. С. Попова були розроблені й перші зразки російських військових радіостанцій.

Широкого розвитку набув радіозв'язок у нашій країні тепер

в результаті швидкого розвитку науки і техніки. Зараз практично радіофікована територія всієї нашої країни. Всесоюзне радіо веде передачі з 8 програм Більш, ніж на 60 мовах народів СРСР говорять зараз диктори радянського радіо.

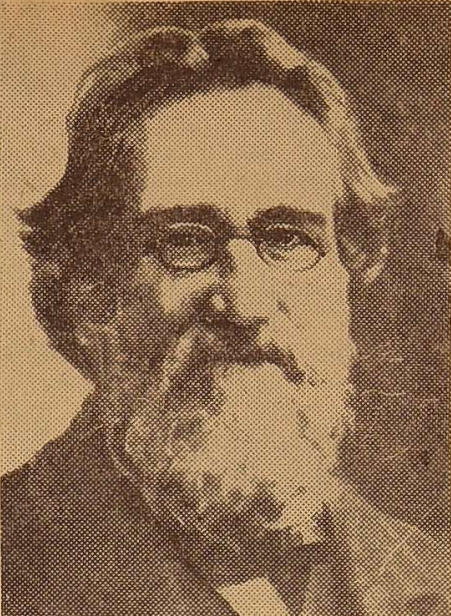
За допомогою радіозв'язку відбувається управління багатьма процесами в промисловості. Широкого застосування набуло радіо в космосі, де управління і зв'язок з космічними апаратами відбувається з безмежних віддалей від землі.

Завдяки турботі Комуністичної партії про оборону нашої країни Радянська Армія обладнана сучасними засобами зв'язку, що забезпечують всі види бойових дій військ.

Розклад лекцій

Біологічний факультет: 6 квітня, 13.40 — 15.00, ауд. № 27. Тема лекції: «Сучасні електронно-обчислювальні машини в майбутньому». Читає доц. Остроухов Д. А.

Геолого-географічний: 8 квітня, 13.40 — 15.00, ауд. № 110. Тема лекції: «Правова культура на сучасному етапі розвитку радянського суспільства». Читає професор О. В. Сурилов.

ВЕЛИКИЙ ВЧЕНИЙ

Нинішній рік — знаменний для радянської науки. Виповнилося 250 років Академії наук СРСР.

У розвиток вітчизняної науки значний внесок зробили вчені, чия діяльність тісно зв'язана з Одеським університетом. І серед імен видатних вчених — Ілля Ілліч Мечников, ім'я якого з гордістю носить наш університет.

Наш університет носить ім'я чудового біолога й лікаря, послідовного дарвініста, вченого із світовим іменем І. І. Мечникова. І в цьому є своя глибока закономірність. Тут у колишньому Новоросійському університеті, у лютому 1867 р. І. І. Мечников розпочав свою наукову й педагогічну діяльність як молодий доктор наук. Одеський період життя вченого яскраво, емоційно і з великим знанням справи відтворив у книзі С. Резнік «Мечников», яка щойно вийшла в Московському видавництві «Молодая гвардия» (серія «Жизнь замечательных людей»).

Володіючи темпераментом борця, лише автор, І. І. Мечников не знав пощади для тих, хто тягнув університет «в бік повітового училища». Він зумів згуртувати навколо себе прибічників передової, що спиралася на матеріалістичну філософію, науки, створити свою «партію», яка домоглася обрання на посаду професорів і доцентів Новоросійського університету видатного російського фізіолога І. М. Сеченова, талановитого хіміка Олександра Веріго, зоолога А. О. Ковалевського.

І. І. Мечников входив до бібліотечної ради університету і керував формуванням книжкових фондів. Ставши секретарем, а потім головою товариства природодослідників, він в значній мірі визначив напрямки наукових досліджень. Вирішення поточних справ університету, розповідає С. Резнік, часто залежало від його думки. Ілля Ілліч домігся організації першокласної фізіологічної лабораторії, зумів одержати кошти для обладнання зоологічної лабораторії, клопотався про субсидії здібним студентам, допомагав професорам одержати закордонні відрядження. Прагнучи зробити університетську освіту доступною якомога більш широким прошарком молоді, І. І. Мечников

провів через раду рішення відмінити на природничих факультетах іспит з латини, що був бар'єром для вступу до університету випускникам реальних училищ, де давні мови не вивчалися. Рішення це йшло всупереч з намірами уряду. Міністр народної освіти його не затвердив, але сама можливість появи такого рішення свідчила про демократизацію настрів у раді Новоросійського університету, і одним з її джерел була діяльність І. І. Мечникова.

Багато часу й сил віддав учений науковим дослідженням в галузі мікробіології, антропології, патології. При його активній участі в Одесі була створена бактеріологічна станція, якою вчений завідував в 1886—1888 рр.

Роки самовідданої боротьби за науковий прогрес зв'язують наш університет з життям великого природодослідника. Його ім'я невіддільне від звершень, що перетворили цей улюблений заклад в науковий центр. Його ім'я Одеський університет носить з гордістю і благородною пам'яттю.

А. ЛИПА,
старший бібліограф,

На фото: будинок, в якому жив учений; завод імені І. І. Мечникова.

КОНКУРСНІ КОНЦЕРТИ
ОГЛЯД КУЛЬТУРНО-МАСОВОЇ РОБОТИ
ФАКУЛЬТЕТІВ УНІВЕРСИТЕТУ
ВЕЛИКИЙ АКТОВИЙ ЗАЛ

22.III.	біофак	— 17.00
п'ятниця	фізфак	— 18.30
	мехмат	— 20.00
23.III.	філфак	— 17.00
субота	геофак	— 18.30
	хімфак	— 20.00
24.III.	юрфак	— 13.00
неділя	істфак	— 14.30
	РГФ	— 16.00

ОРГКОМІТЕТ.

Філологічний: українське відділення — 22 квітня, російське — 21 квітня, 13.40 — 15.00, ВАЗ. Тема лекції: «Сучасні тенденції молодіжного руху в США». Читає доцент Г. Л. Фролова.

Хімічний: 24 квітня, 13.40 — 15.00, ВАЗ. Тема лекції: «Теоретичні й практичні аспекти водної мікробіології». Читає професор В. П. Тульчинська.

Юридичний: 29 квітня, 13.40 — 15.00, В. Х. Тема лекції: «Генетика і спадкоємність». Читає доцент О. М. Радченко.

Історичний: 13 квітня, 13.40 — 15.00, ауд. № 14. Тема лекції: «Що таке соціальна психологія». Читає доцент Т. М. Козіна.

Механіко-математичний: 16 квітня, 13.40—15.00, ВАЗ. Тема лекції: «Експериментальна фонетика. Методи і проблеми».

Факультет РГФ: 20 квітня, 13.40 — 15.00, В. Ф. Тема лекції: «Економічна інтеграція і перспективи її розвитку (підсумки роботи РЕВ)». Читає доцент Д. А. Рибачок.

ГОСТІ ФАКУЛЬТЕТУ

Чудові митці оперети, його молоді й талановиті представники 16 березня були гостями студентів факультету романо-германської філології.

Такі зустрічі завжди несуть з собою не тільки велику естетичну

насоладу, на них пізнається чимало нового.

Режисер театру, завідуючий його літературною частиною З. М. Аврутин, який колись був студентом факультету, розповів присутнім про народження нового жанру

в перших оперетах Оффенбаха, його нелегку боротьбу за своє існування, про досягнення та проблеми на радянській сцені. Не менш цікавою була розповідь про творчі плани театру та його акторський колектив.